

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 103
din 08.02.2017

Dosar nr.: 653/2016

Petiția nr.: 15889/30.09.2016

Petent:

Reclamat: Inspectoratul General al Poliției de Frontieră

Obiect: aplicarea unui tratament diferit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.2.

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

1.2.1. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul a formulat o petiție la CNCD fiind format dosarul nr. 323/2015. Instanța de judecată, prin sentința civilă nr. 2285/29.06.2016, pronunțată de către Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 608/2/2016, a dispus admiterea în parte a acțiunii, a anulat hotărârea C.N.C.D. nr. 521/11.11.2015 emisă în dosarul nr. 323/2015, obligând Consiliul să analizeze fondul petiției formulate.

Plângerea petentului viza îndeplinirea, în mod defectuos, a atribuțiilor de serviciu, de către organele poliției de frontieră, fiind invocat criteriul etnic. Petentul face referire la două incidente avute cu angajații Poliției de Frontieră din Aeroportul Transilvania din Târgu Mureș. La ieșirea din țară i-a fost reținut actul de identitate, pentru efectuarea de verificări, fiindu-i returnat după 5 minute. La întoarcerea în țară i-a fost reținut actul de identitate pentru mai mult timp (instanța reține 10 minute).

II. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu 6169/18.10.2016, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 15.11.2016. La termen s-a prezentat consilier juridic ..., pentru partea reclamată.

3.3. Partea reclamată a formulat un punct de vedere comunicat petentului prin adresa nr. 7070/23.11.2016.

3.4. Procedura legal îndeplinită

IV. Susținerile părților

Susținerea petentului

4.1.1. Prin petiția formulată, înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 3522/21.05.2016 petentul a arătat faptul că s-a prezentat la punctul de verificare al actelor de identitate la aeroportul Transilvania din Târgu Mureș, în data de 02.05.2015.

4.1.2. După ce i s-a predat cartea de identitate și a intrat în sala de așteptare, polițistul de frontieră i-a solicitat să îi predea actul de identitate în vederea fotocopierii și pentru a se telefona la București. După 4-5 minute, petentului i s-a restituit cartea de identitate fără a i se oferi nici o explicație.

4.1.3. La revenirea în țară, la 12.05.2015, s-a repetat același lucru, petentul fiind nevoit să aștepte mai mult. A solicitat explicații cu privire la modul diferit în care este tratat, polițistul de frontieră spunându-i că execută un ordin primit de la I.G.P.

4.1.4. Petentul arată că a fost discriminat față de ceilalți călători, doar acesta fiind tratat în acest mod.

4.1.5. Petentul s-a adresat cu o plângere către Inspectoratul General de Poliție, instituție care i-a comunicat faptul că petiția sa a fost redirecționată către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

4.1.6. Curtea de Apel București, prin sentința civilă nr. 2285/29.06.2016, pronunțată în dosarul nr. 608/2/2016, a admis în parte acțiunea promovată de către reclamatul .., anulând hotărârea nr. 521/11.11.2015, obligând Consiliul să analizeze pe fond petiția adresată de către reclamat. Pentru aceste considerente, s-a format prezentul dosar 653/2016.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată solicită respingerea petiției ca neîntemeiată pentru următoarele considerente.

4.2.2. În fapt, în luna mai 2015 petentul a călătorit de două ori în decursul a 10 zile, atât pe sensul de ieșire în țară cât și pe sensul de intrare.

4.2.3. Potrivit prevederilor Legii nr. 248 din 20 iulie 2005, privind regimul liberei circulații a cetățenilor romani în străinătate, art. 28, alin. 1 "Organele poliției de frontieră permit cetățenilor romani care au împlinit vârsta de 18 ani și minorilor căsătoriți în condițiile legii, care sunt titulari de documente de călătorie valabile, să iasă de pe teritoriul României, dacă nu se afla în una dintre situațiile de limitare a exercitării dreptului la libera circulație în străinătate."

4.2.4. În vederea respectării acestei dispoziții legale, aplicabile tuturor cetățenilor români, polițiștii au procedat la verificarea documentului de călătorie al petentului, pentru stabilirea existenței/inexistenței vreunei situații de limitare a exercitării dreptului de circulație care ar fi putut determina interzicerea părăsirii României.

4.2.5. După efectuarea verificărilor în bazele de date specifice, conform metodologiilor de lucru, nu a fost identificată nicio situație de limitare a exercitării dreptului la liberă circulație, polițistul de frontieră a procedat la restituirea documentului de călătorie. Se mai precizează că verificările pe care organele poliției de frontieră române le efectuează în bazele de date de care dispun nu depind de respectarea vreunui timp de lucru prevăzut expres de vreun act normativ, verificările putând dura atâta timp cât este necesar.

4.2.6. Concret, la data de 02.05.2015, cu ocazia controlului la frontieră, lucrătorul poliției de frontieră, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, a procedurilor și metodologiilor de lucru, a procedat la efectuarea activităților procedurale într-un timp de aproximativ 2 minute, fără a aduce atingere normelor de conduită profesională.

4.2.7. La data de 12.05.2015, petentul s-a prezentat la controlul de frontieră, aparatul cititor din dotarea Poliției de Frontieră nu a „citit” documentul de identitate aspect care a dus la introducerea repetată a acestuia ridicând suspiciuni privind validitatea și veridicitatea documentului.

4.2.8. Lucrătorul poliției de frontieră a solicitat sprijinul altui coleg, în vederea unor verificări complete, ce au durat 2-3 minute, fiind permisă intrarea petentului în țară.

4.2.9. Petentul nu a manifestat nici o nemulțumire în legătură cu verificările efectuate.

4.2.10. Faptele semnalate de către petent au fost sesizate și DNA Târgu Mureș, fiind dispusă soluția clasării. Prin raportare la art. 2, alin. 3 din OG 137/2000 se arată că situația semnalată nu îndeplinește condițiile privind reținerea unei fapte de discriminare.

4.2.11. Efectuarea unor verificări suplimentare este o prerogativă conferită prin actele normative privind frontiera de stat. Pe de altă parte nemulțumirile petentului legate de timpul de așteptare și modalitatea de lucru a polițiștilor de frontieră sunt neîntemeiate, activitățile desfășurate fiind conforme metodologiilor de lucru aplicabile, efectuarea de verificări suplimentare dând naștere unui timp mai mare, respectiv 2 minute.

4.2.12. Se arată faptul că nu a fost încălcat nici un drept al petentului, nefiind încălcate principiile egalității și nediscriminării. Aserțiunile reclamatului privind discriminarea exclusivă a acestuia în comparație cu ceilalți călători nu pot fi avute în vedere atâta timp cât la baza faptei reclamate stă îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, justificate de scopul legitim reprezentat de verificarea autenticității documentului de călătorie

4.2.13. Există o soluție definitivă a Tribunalului Mureș cu privire la dosarul nr. 3017/102/2015 având ca obiect plângere împotriva ordonanței de clasare, respinsă de către instanță ca nefondată. Astfel, există acte oficiale care au întărit convingerea instanței de judecată cu privire la inexistența unor fapte de discriminare cât și a inexistenței elementelor constitutive ale infracțiunilor de abuz în serviciu.

4.2.14. În concluzie se solicită să se constate că în prezenta cauză nu sunt incidente prevederile OG 137/2000, lucrătorii poliției de frontieră respectând prevederile legale și cele legate de etica profesională.

V. Motivele de fapt și de drept.

În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține din petiție faptul că petentul a fost nevoit să aștepte câteva minute la ieșirea din țară pentru verificarea actului de identitate. Același lucru s-a petrecut și la întoarcerea în țară, petentul sesizând faptul că a fost tratat diferit.

În drept, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art.2 alin.3 din OG nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „*Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare*”.

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o **diferențiere** (dezavantajare)
- care rezultă dintr-o **practică aparent** neutră
- care **atinge un drept**
- **fără o justificare obiectivă**

5.1. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *“trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu—și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex. **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993 **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.2. Colegiul director constată că petentul a fost reținut pentru câteva minute, ceea ce nu s-a întâmplat cu ceilalți pasageri, aspect care constituie o diferențiere.

5.3. Colegiul director mai reține faptul că petentul a fost singurul care a fost nevoit să aștepte verificarea documentelor de călătorie, putându-se astfel reține existența unei practici aparent neutre, din care a rezultat diferențierea.

5.4. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională. În cazul de față se reține faptul că nu s-a încălcat dreptul la liberă circulație, petentul fiind liber să continue călătoria, atât în afara țării cât și la întoarcerea în țară. Colegiul director reține și faptul că nu a fost încălcată nici demnitatea petentului acesta fiind tratat cu deferență de către polițiștii de frontieră. Verificarea documentului de identitate a durat câteva minute, polițiștii de frontieră îndeplinind întocmai procedurile legale.

5.5. Colegiul director aplică prevederile **art.20 alin.20 al OG.137/2000**, conform căruia *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament”*. **Diferențierea** în situația **discriminării indirecte**, poate fi **justificată obiectiv**. Justificarea obiectivă include existența unui **scop legitim**, atins prin **metode adecvate și necesare**.

5.6. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, CEDO a enunțat următoarele principii:

- Convenția nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalități factice, justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză.
- Prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă, art.14 din Convenție nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalități factice, în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză, poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod specific acel grup, o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**DH și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).
- Justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de

justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă. (**DH și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

5.7. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat, dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

5.8. Colegiul director al C.N.C.D. reține următoarele justificări ale părții reclamate:

- La data de 12.05.2015, petentul s-a prezentat la controlul de frontieră, aparatul cititor din dotarea Poliției de Frontieră nu a „citit” documentul de identitate aspect care a dus la introducerea repetată a acestuia ridicând suspiciuni privind validitatea și veridicitatea documentului.
- Efectuarea unor verificări suplimentare este o prerogativă conferită prin actele normative privind frontiera de stat. Pe de altă parte nemulțumirile petentului legate de timpul de așteptare și modalitatea de lucru a polițiștilor de frontieră sunt neîntemeiate, activitățile desfășurate fiind conforme metodologiilor de lucru aplicabile, efectuarea de verificări suplimentare dând naștere unui timp mai mare, respectiv 2 minute.
- Se arată faptul că nu a fost încălcat nici un drept al petentului, nefiind încălcate principiile egalității și nediscriminării, la baza faptei reclamate aflându-se îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, justificate de scopul legitim reprezentat de verificarea autenticității documentului de călătorie

5.9. Având în vedere justificările reținute mai sus, Colegiul director este de opinie că justificările părții reclamate sunt justificate obiectiv, de un scop legitim, (aceia de a verifica actele de călătorie), raportat la prevederile art. 2 alin. 3 din OG.137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate de petent, sub incidența dispozițiilor **art.2 alin.3** din **OG nr.137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu sunt fapte de discriminare.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 20.02.2017

M/R – T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.